

Říkají si „diplomaté“, přitom věří propagandě. Profesor Drulák o Kissingerovi a odstrašujícím Lipavském

parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Rikaji-si-diplomate-pritom-veri-propagande-Profesor-Drulak-o-Kissingerovi-a-odstrasujicim-Lipavskem-747067

Radim Panenka

03.12.2023 0:01 | Rozhovor

PŮLNOČNÍ ROZHOVOR V minulých dnech nás opustili dva znalci světové politiky. Americký profesor Henry Kissinger a český kníže Karel Schwarzenberg. Podle profesora mezinárodních vztahů Petra Druláka oba byli zkušenými diplomaty, kteří dokázali ocenit realismus a vyvážit jej s idealismem. Naprostým opakem jsou politici ovládaní propagandou, kteří bohužel mají velký vliv v dnešní době. U nás v zastoupení Jana Lipavského či Jany Černochové.

Foto: Hans Štembera

Popisek: Petr Drulák

reklama

V druhé půli týdne obletěla celý svět zpráva o smrti významného diplomata Henryho Kissingera, který na jaře oslavil 100. narozeniny. Co se vám v souvislosti s jeho prací vybaví? Lze ho označit za jednoho z největších světových diplomatů?

Henry Kissinger určitě patří k nejvýznamnějším světovým diplomatům druhé poloviny 20. století. To je bez jakýchkoli debat. Považuji ho za významného představitele realistické diplomacie, tedy člověka, který se snaží hledat řešení mezinárodních otázek především s přihlédnutím k mocenským poměrům. Otázky míru a stability pro něho byly mnohem důležitější než otázky ideologie a někdy i spravedlnosti.

Je to dvojsečné a platí to i pro jeho osobu. Kissinger na jednu stranu získal Nobelovu cenu míru a z druhé strany je odůvodněně obviňován z válečných zločinů. Tohle všechno patří k reálpolitice. Hledání stability prospívá míru a hledání stability bohužel někdy vede k praktikám, která

by mohly být označeny jako zločinné. Pokud se reálpolitika dělá dobře, počet obětí údajných nebo skutečných zločinů je daleko nižší než počet obětí válek a konfliktů, které často spouštějí ideologové.

Ty údajné zločiny, které jste zmínil, se objevily v článku, který vyšel v pro mě překvapivém místě. Americký časopis zaměřený na hudbu The Rolling Stone vydal text s názvem „Válečný zločinec Henry Kissinger konečně zemřel“.

Nepochybně byl kontroverzní osobností. Z hlediska lidí, kteří se na svět dívají pouze skrze buď hledisko ideologie nebo lidských práv, je označen za zločince. Neuvědomují si, že se podílel na rozhodnutích, která předcházela horším konfliktům a v určitých chvílích mohl přispívat k míru a lepšímu porozumění mezi národy.

Jaké přístupy v globální politice zanechal? Jak se osvědčily v průběhu času?

Bez nejmenším pochyb přetrvává jeho čínská diplomacie. Kissinger byl schopen otevřít dialog s maoistickou Čínou, ve které zuřila kulturní revoluce. Na tom Západ staví dodnes a proto měl v Číně tak výjimečné postavení. Jeho politika vůči Číně pro mě dodnes zůstává inspirativní.

V případě ostatních otázek je to spornější. Podporoval celou řadu diktátorů, kteří nepřečkali a je dobře, že nepřečkali. Jeho řešení vietnamského konfliktu bylo poměrně kruté, protože bylo spojeno s masivním bombardováním civilního obyvatelstva.

Patří k němu ovšem i názorová flexibilita, kterou předváděl naposled v případě konfliktu na Ukrajině, který hojně komentoval. Na toto se lze dívat bez jakéhokoli většího hodnocení, bez konstatování, jestli to bylo dobře nebo špatně. Tu názorovou flexibilitu může někdo brát jako neřest, jiný jako diplomatickou ctnost a já se na to dívám neutrálně. Jak jsem uváděl, pro mě je nejzajímavější jeho čínská diplomacie.

Jeho úspěchy ve vztahu k Číně jsme probírali nedávno v rozhovoru o údajném českém obratu vůči Pekingu. Pozoruhodné je, že sám Kissinger Čínu navštívil ještě letos v červenci ve svých 100 letech, kde ho přijal i prezident Si. To mluví samo za sebe. Nebo ne?

Přesně tak. Šlo o naprosto unikátní a zvláštní vztah.

Jaký je jeho styl řešení problémů a konfliktů při porovnání k dnešku a současným západním diplomacím?

Určitě byli na Západě i jiné diplomatické osobnosti. Například německý ministr zahraničí Hans-Dietrich Genscher, zajímavou osobností byl také v ruský šéf diplomacie a předseda vlády Jevgenij Primakov. Připomněl bych také francouzského ministra zahraničí z doby Mitterranda Huberta Védrina.

Porovnáme-li dnešní západní mainstream, jednoznačně je mnohem ideologičtější než býval. Kissinger by rozhodně také mluvil o demokratických hodnotách a lidských právech, ale vždy by byl schopen dělat kompromisy a vnímat reálné poměry, které by vždycky měly trochu navrch. Říkal, že americká zahraniční politika se nemůže úplně vzdát idealismu, který k Američanům patří, ale že je potřeba k němu přidat dávku realismu. Uměl vyvažovat mezi idealismem a realismem.

Jinými slovy, rozdíl od časů Kissingera je dnes hlavně nedostatek schopnosti či ochoty dělat realistickou politiku?

V současné době spousta západních představitelů podléhá ideologii bez příměsi zdravého realismu. Odstrašujícím příkladem jsou naši představitelé jako ministr zahraničí Lipavský s ministryní zahraničí Černochovou, ale v Německu na tom nejsou lépe. Zelená ministryně zahraničí Annalena Baerbocková je podobný příklad. Jsou to lidé, kteří

uvěřili vlastní propagandě a skutečně si myslí, že to tak opravdu je. Kissinger vždy dokázal rozlišit, kdy dělá propagandu a kdy dělá skutečnou politiku. V tom je podstatný rozdíl.

Ostatně když Kissinger prezentoval v posledních letech některé své postoje k řešení války na Ukrajině, schytával za to i od našich představitelů a médií ostrou kritiku. U nás bych řekl, že podobně Karel Schwarzenberg nabízel ne zrovna mainstreamové pohledy ve věci Ruska a Ukrajiny.

Vidím velmi podstatný rozdíl, který jsem již zmínil. Ti kritici, o kterých mluvíte, jsou zaslepeni vlastní propagandou a řešení problémů vidí nikoli v realitě, ale své ideologii. Nejde pouze o novináře, ale lidi, kteří mají diplomacii v rukou, ti se dostali do stavu, že uvěřili vlastní propagandě. Neuvědomují si, že některé věci, které se říkají, jsou určená pro ideologickou konzumaci a nemají vstupovat do zahraničně-politického rozhodování.

Ať si o Karlu Schwarzenbergovi myslíme co chceme, tak je třeba mu přiznat, že si určitý smysl pro realitu v diplomacii zachovával. V tom byl jiný než jeho dnešní následovníci. Měl svou představu o zahraniční politice, byť neříkám, že by to byl nějaký český Kissinger. Při porovnání se současnou garniturou to je ale opravdu něco jiného.

Henry Kissinger v posledních letech varoval před hrozbou světové války, vyzýval k lepším vztahům s Čínou. S přihlédnutím k váze jeho výroků, lze dnes být špetku takové hrozby vidět?

Každý živý konflikt s sebou nese nebezpečí eskalace. Nemyslím, že by například válka v Gaze nebo na Ukrajině měla vést ke konfrontaci s Čínou, ale rusko-americká konfrontace kvůli Ukrajině stále možná je. Nebezpečí velmocenské války je v posledních letech reálnější než kdykoli dřív a lidé jako Kissinger tím byli znepokojeni, protože věděli, že válka k mezinárodní politice patří a čas od času se objeví a věděli, že

válka mezi velmocemi není pouhý strašák. Kissinger před tím varoval a pokud byla tato varování nesena v duchu reálpolitiky, sklízel za ně řadu výtek a nadávek. To k té práci patří.

Dodal bych zajímavou věc, že Kissinger měl přátelský vztah s Jiřím Dienstbierem starším, to byl docela zvláštní vztah. Pamatuji si, že mu věnoval svou knížku, která v češtině vyšla jako Umění diplomacie a napsal mu tam, jak Dienstbiera obdivuje. Na něho neplatilo, že by disident nutně musel být lidskoprávní aktivita. Jiří Dienstbier také patřil k lidem, kteří dokázali propojovat ideály s reálpolitikou a v tom si podle mého názoru mohl s Henrym Kissingerem dobře rozumět.

Líbil se Vám tento článek?

Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem v jakékoliv výši bankovním převodem na účet:

131-981500247/0100

QR kód obsahuje údaje k platbě, výši částky si určete sami.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se [ZDE](#).

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se [ZDE](#).

reklama

Článek obsahuje štítky

Čína , Dienstbier , diplomacie , Drulák , ideologie , Rusko , Schwarzenberg , Ukrajina , USA , válka , Kissinger , válka na Ukrajině

Ukrajina (válka na Ukrajině)

Zprávy z bojiště jsou v reálném čase těžko ověřitelné, ať již pocházejí z jakékoliv strany konfliktu. Obě válčící strany z pochopitelných důvodů mohou vypouštět zcela, nebo částečně nepravdivé (zavádějící) informace.

Redakční obsah PL pojednávající o tomto konfliktu **naleznete na této stránce**.

válka na Ukrajině

Zprávy z bojiště jsou v reálném čase těžko ověřitelné, ať již pocházejí z jakékoliv strany konfliktu. Obě válčící strany z pochopitelných důvodů mohou vypouštět zcela, nebo částečně nepravdivé (zavádějící) informace.

Stručné informace týkající se tohoto konfliktu aktualizované ČTK několikrát do hodiny naleznete **na této stránce**. Redakční obsah PL pojednávající o tomto konfliktu **naleznete na této stránce**.

autor: **Radim Panenka**

Ing. Miroslav Balatka byl položen dotaz

Proč až teď?

Ptáte se, proč stávka probíhá až teď. Napadlo vás třeba, že je to proto, jak se vláda chová? Že lidé čekali, že bude problémům čelit, že o nich povede diskuzi, ale ukazuje se, že tato vláda je úplně mimo a navíc arogantní. Vždyť proti ní stávkují i bývalý chartisté. A třeba premiér teprve nedávno zj...

Odpověď na tento dotaz zajímá celkem čtenářů: 32

reklama

Další články z rubriky

0:01 Říkají si „diplomaté“, přitom věří propagandě. Profesor Drulák o Kissingerovi a odstrašujícím Lipavském

PŮLNOČNÍ ROZHOVOR V minulých dnech nás opustili dva znalci světové politiky. Americký profesor Henry...

19:03 Abychom nezničili svět, je třeba udržet dialog. Vzpomínka na Henry Kissingera

15:19 Šílený plán, naprostá zrudnost. Okamura bije na poplach: Stovkám tisíc důchodců chtějí sebrat peníze

17:50 Netanjahu a Sinvár, šéf Hamásu, mají stejné zájmy. Bývalý agent Mosadu prohlásil pro PL výbušnou věc

10:05 Naštvali vlivné skupiny, pro vládu bude zima horká. Paroubek tuší, co by mohlo přijít

4:44 Tady se zeptáte, všichni pro Izrael. Ale ve zbytku Evropy?
Spisovatel zjistil, v čem jsou Češi jiní